

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6'50 mesečno.
Četrletno K 19'50.
Če pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 6'—, — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Edm. Schmidova ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Razlastitev veleposestev.

LDU Ljubljana, 9. januarja. Po informacijah pri poverjeništvu za agrarno reformo objavlja ljubljanski dopisni urad: Po naredbi z dne 25. novembra in z dne 21. julija 1919 se vsa veleposestva razlastijo in sicer proti odškodnini. Brez odškodnine se pa razlastijo veleposestva bivše habsburške dinastije ter dinastij vseh nam sovražnih držav in končno ona veleposestva, ki so jih darovali Habsburžani, v kolikor še niso prešla v tretje roke.

Izmišljena vest o demisiji Kramerja in Kristana.

Beograd, 9. januarja. Današnja „Tribuna“ prinaša vest, da je radi valutnega vprašanja prišlo do ministrske krize, in da sta ministra dr. Kramer in Kristan podala ostavko, ker vsi Slovenci stoje na stališču, da je treba izmenjati krono z dinarjem al pari, ter odklanjajo načrt Veljkovića. V nasprotju s to vestijo se ugotavlja, da je neresnično, da bi bila slovenska ministra podala ostavko, kajti ministrski svet o valutni reformi ni sklenil ničesar končnoveljavnega. Seja ministrskega sveta pri kateri se bo sklepalo o nadaljnjih korakih glede valutnega vprašanja, se bo vršila bržkone šele prihodnji torek dopoldne.

Zanimive aretacije.

LDU Zagreb, 9. januarja (Službeno.) Aretacija dr. Viktorja Benkovića s četvorico uradnikov se je izvršila radi kriminalnih pregrešk proti državi. Po razpustu zveze javnih nameščencev je dr. Benković organiziral, seveda tajno, udruženje proti odredbam državne oblasti in priredil v Zagrebu več tajnih sestankov. V pokrajinska mesta, tudi v Slovenijo so odšli v imenu tega udruženja posebni odposlanci, med njimi tudi dr. Benković. Potek preiskave ne dopušča, da bi se o tem že sedaj več poročalo.

Zagreb, 9. januarja. Poleg glavnega voditelja hrvatskega uradniškega pokreta dr. Benkovića, so bili aretirani še uradniki Mlinarić, Cindrić, Serbedžija Mihovdin in dr. Stožir. Aretiranih je bilo še 17 drugih javnih nameščencev.

Naloge nove mirovne konference.

LDU Lyon, 9. januarja. (Brezžično.) Prvo vprašanje Vrhovnega sveta bo jadranski problem. Britansko časopisje prinaša o tem že nekaj podrobnosti. Po njihovem mnenju bi postali Reka in Zadar prosti mesti, da se zadovolji volji prebivalstva, ki hoče biti samostojno. Dalmatinska obala bi se pa nevtralizirala. Drugič bo moral svet trojice rešiti vprašanje Turčije, posebno Carigrada; ugotoviti mere, ki bi se morale podvzeti proti Nemčiji, v slučaju, da ta ne bi hotela izpolniti predpisov mirovne pogodbe; sestaviti noto Holandiji, s katero se zahteva izročitev razcarja Viljema; vprašanje francosko-angleške zveze, za slučaj, da Amerika ne ratificira versailleske mirovne pogodbe ter tako izstopi iz zveze Francija—Anglija—Amerika ter končno vpraša nje Rusije, ki se bo obravnavalo popolnoma znova in na čisto drugi podlagi kot doslej.

„Slovenčeve“ izmišljotine.

LDU Ljubljana, 9. januarja. „Slovenec“ piše, da je finančno ministrstvo že začelo praktično izvajati sklep zamenjave kron v dinarje v izmeri 1—4, kar pa je popolnoma brez podlage. Končno veljaven sklep o ureditvi naše valute se bo sestavil komaj tekom tega meseca.

Povratak naših vojnih ujetnikov iz Italije.

London, 9. januarja. Jugoslovanski poslanik v Rimu, g. V. Antonijević, se je dogovoril z italijansko vlado glede povrnitve jugoslovanskih vojnih ujetnikov v domovino. „Times“ objavlja ob tej priliki brzojavko iz Splita, da bo Italija poslala dnevno 200—300 jugoslovanskih ujetnikov v Split in pristavlja, da je to jasen dokaz, da je Italija spremenila svoje stališče glede dalmatinskega vprašanja.

Švica za svojo nevtralnost.

LDU Lyon, 10. januarja. (Brezžično.) Ker ima odgovor, ki ga je dal vrhovni svet na švicarski memorandum glede Zveze narodov več točk, o katerih je treba razpravljati, ni izključeno, da odide predsednik konfederacije Ador v Pariz, da se tam pogaja za končni sporazum. Bistveno vprašanje, ki ga je treba še rešiti, obstaja še v tem, da zahteva Švica, da se ji za vedno prizna njena nevtralnost.

Vojaška konvencija.

LDU Berlin, 9. januarja. »Tagliche Rundschau« poroča iz Basla:

»Press Information« poroča iz Pariza: Clemenceau je izjavil zastopnikom časopisja, da mora Francija stremeti po ozki vojaški zvezi s Poljsko, Čehoslovaško in Jugoslavijo, ker se samo tako zavaruje oblast na vzhodu. Potrjuje se, da se mude sedaj zastopniki Poljske in Jugoslavije v Parizu, da se dogovorijo glede vojaške konvencije s Francijo.

Mirovna pogodba danes uveljavljena.

LDU Lyon, 9. januarja. Končnoveljavno je določeno, da se versailleska mirovna pogodba uveljavi to soboto, 10. 1. m. Ceremonija uveljavljanja se bo vršila v pariškem ministrstvu za zunanje stvari v tako zvanem »Sale d'horloge«. Najprej se bo podpisal protokol, ki je bil sestavljen dne 1. novembra 1919, na to se bodo izmenjale ratifikacijske listine in končno bo predsednik mirovne konference izročil načelniku nemške mirovne delegacije pismo, ki vsebuje nekaj olajšav k določbi protokola z dne 1. novembra 1918, glede izročitve radijskega materiala. Aktu izmenjave bodo prisostvovali zastopniki onih držav, ki so že ratificirale versaillesko mirovno pogodbo, namreč Francija, Velika Britanija, Italija, Japonska, Bolivija, Belgija, Brazilija, Guatemala, Peru, Poljska, Čehoslovaška, Siam, Argentinijska in Nemčija. V soboto se bo z vso naglico uredila še zadnja ne popolnoma pojasnjena vprašanja glede uprave na plebiscitnih ozemljih zlasti glede pravosodstva.

Poljaki proti boljševikom.

LDU Moravska-Ostrava, 9. jan. »Gazeta Vječerna« poroča, da je poljska vlada sklenila pogodbo z Denjikinovo armado, po kateri naj bi poljske čete pričele z ofenzivo proti Kijevu in zadrževale prodiranje boljševikov v Ukrajini.

Prepoved povrnitve Hohenzollercev in Habsburgovcev.

Berlin, 9. januarja. Vrhovni svet je pritrdil francoskemu predlogu, na podlagi katerega so zavezniki upravičeni, prepovedati za vedno povrnitev Hohenzollercev in Habsburgovcev.

Poljaki prodirajo proti Ukrajini.

LDU Pariz, 9. januarja. Po izvestjih iz Varšave nadaljujejo poljske čete prodiranje proti Ukrajini.

4700 žrtev komunistične vlade na Madžarskem.

London, 9. januarja. »Times« poročajo ob priliki usmrtnice komunističnega vodje Korvin-Kleina, da je bilo v času komunistične vlade na Madžarskem usmrčenih nad 4700 oseb.

Nemci ne smejo v Indijo.

LDU Amsterdam, 8. januarja. Kakor poročajo »Times«, ne bo smel noben Nemec najmanj 3 leta v Indijo.

Premog za plinarno došel.

Včeraj je dospelo v Maribor 30 vagonov premoga za našo plinarno. Ako bi ne bilo tega premoga, bi bila v pondeljek plinarna ustavljena in Maribor bi bil v temi. To je najboljši odgovor na napade »Straže« in drugih zabavljačev.

Politični pregled.

Reka. V sredo je sklical D'Annunzio izredno sejo »Consigliu Nazionale«, na kateri je poročal o svoji najnovejši noti, ki jo je odposlal rimski vladi v vprašanju umaknitve z Reke. D'Annunzio je pripravljen baje zapustiti Reko, če mu rimska vlada obljubi, da ne bo niti njega, niti njegovih častnikov in vojakov zasledovala radi upora in dezertacije. Istotako mora obljubiti, da »Consiglio Nazionale« ni dolžen položiti nikakih obračunov, bodisi da pripade Reka Italiji

Dr. Ljudevit Pivko:

Kulturno-prosvetno delo v sokolskih društvih.

(Dalje).

Predavanj sokolske vsebine naj priredi kulturno-prosvetni odsek v društvu v vsakem upravnem letu vsaj troje ali četvero.

B. Splošno - izobraževalna predavanja, ki širijo duševno obzorje članov in drugih poslušalcev, ki odpirajo mislim in spoznavanju nove svetove in budijo zanimanje po znanju in lastni izobrazbi, je treba prirejati metodično v tečajih. V vrsti predavanj iz gotove stroke stopamo polagoma in nazorno od znanih preprostih pojmov k višjim. Vsled tega prirejamo najrajši kulturno-prosvetne tečaje, v katerih skušamo doseči vsaj uspeh, da dobe poslušalci jasne nazore o dotičnem predmetu in si dobro pomnijo vsebino v glavnih obrisih. Uspehe dosegamo, ako uporabljamo marljivo dobre in lahko umljive primere, slike in demonstracije in navajamo poslušalcem dobre knjige kot virov, kjer najdejo več znanja in gradiva o dotičnem predmetu.

a) Predavanja iz zdravilstva in higijene štejemo še k sokolskim strokovnim predavanjem, zlasti predavanja o prvi pomoči pri nezgodah, o anatomiji, o fiziologiji.

Poleg teh predmetov, ki spadajo v okvir praktične biologije, je segati po ostalih strokah biološke vede, ki pojasnjuje tajnosti živ-

ali ne, — Ardit, ki je težko ranil novinarja Krznariča, je priznal, da je bil v to podkupljen. Dobil je za nagrado znesek 5000 L. Pravi pa, da bi vseeno tega ne bil storil, da ga niso poprej opijanili. — Andrea Ossolinach, največji reški kričač, je izstopil iz »Consiglia Nazionale«, ker se je ta izjavil za D'Annunzijevo odhod z Reke. — Na Reki se je raznesel glas, da poleti D'Annunzio še ta mesec na Japonsko. — Morda misli zasesti Port-Artur?

Otvoritev diplomatskih odnošajev med Brazilijo, Nemčijo in Avstrijo, se bo izvršila, kakor poročajo iz Berlina, že tekom prihodnjih dni. To pa radi tega, ker hoče brazilijska vlada omogočiti nemškim in avstrijskim poljedelskim delavcem čim številnejše izseljevanje v Brazilijo.

Nova italijanska orijentacija. Iz Rima poročajo, da želi priti italijanska vlada čimprej mogoče do rešitve jadranskega vprašanja, bodisi potom antante, bodisi potom direktnega sporazuma z Jugoslavijo. Rešitev mora bazirati na minimumu italijanskih zahtev glede vojaške garancije na Jadranu ter na pravici samoodločbe za Reko. (?) Več Italija ne more popustiti. V italijanskih diplomatskih krogih se sodi, da ta nov predlog, čeprav bo naletel na ovire, krije vendar v sebi nado na uspeh končnega sporazuma.

Bolgarska. Razmere v Bolgarski so vedno bolj zapletene. Iz Sofije poročajo, da je prišlo tam ponovno do revolucionarnega ustanka, pri katerem je bilo nad 100 oseb mrtvih. Tudi po deželi je razburjenost silno velika ter se dan na dan veča. Vlada je odstopila in kakor vsi znaki kažejo, bodo prevzeli novo vlado socialisti, katerim stoji na čelu Danev. Misija Stambulskega v Beogradu je popolnoma propadla, ker beograjska vlada bolgarski ne more zaupati. Na povratku iz Beograda je bil na Stambulskega izvršen komunistični atentat, ki pa ni uspel.

Uboga Rusija. Ni dovolj, da so Rusijo ugonobile nemške in avstrijske čete, notranje

ljenja in razlaga nastanek, razvoj in umiranje v življenju. Temeljni zakoni življenjskih pojavov so narodu premalo znani. (Morebiti je naš človek slučajno ujel na svoje uho ime Darwin, malokdo pa pozna vsebino in pomen darwinizma. A vendar zanima ta veda vsakega človeka.) Posebna biološka stroka je nauk o živalstvu (zoologija) in nauk o rastlinstvu (botanika).

b) Prirodne vede ponujajo ogromno, nepregledno število predmetov zanimivih predavanj. Prirodo želimo spoznati vsi; znanje njenih zakonov in moči nam je vir blagostanja, gospodarskega napredka. V bogastvu in krasoti narave pa nahajamo tudi zadoščenja, veselja, najzlahtnejših užitkov.

Iz ljudske šole si odnaša človek premalo znanja o prirodi. Nedoletnost razuma in učni način branila učencu, da bi popolnoma umeval te vede ter si zapomnil kaj. Narod je vsled tega glede prirode in njenih pojavov zelo neveden. Naš vaščan si čisto ne razlaga prirodnih pojavov mnogo bolje nego najnevednejši Afrikanec. In tu moramo segati večinoma po tujih poljudnih spisih, ker je domače slovstvo v vseh vprašanjih prirodnih ved siromašno. Hrvatsko slovstvo je že znatno bogatejše.

Kulturno-prosvetni odsek v Sokolu ne more in ne sme nobeno leto prezreti predmetov iz prirodnih ved, ki pripadajo dolgi vrsti posebnih strok.

Nauk o gibanju (mekanika), nauk o fiziki, kemiji, nauk o nebeških telesih in za-

državlanske vojne, pobune, revolucije, blokade itd. sedaj ji je padla na hrbet še — japonska intervencija v Sibiriji. Morda je mislil kdo, da delajo Japonci vse to iz ljubezni do Rusov, toda, da temu ni tako, to nam potrjuje »Politiken«, ki poroča iz Rusije, da zahtevajo Japonci za svojo intervencijo prepustitev — sibirskih rudnikov.

Madžarska. Iz Budimpešte poročajo, da je prispel tjakaj general Franchet d'Esperey ter konferiral z ministrskim predsednikom Huszarjem ter zunanjim ministrom grofom Somssichem. Jedro pogovorov je tvorilo vprašanje, ali naj se izvedejo volitve v madžarsko predstavništvo tudi v ozemljih, ki so zasedena po Romunih in Jugoslovanih, ali ne. General Franchet d'Esperey je izjavil, da Romuni in Jugoslovani vkljub ponovnim pozivom od strani antante, naj izpraznijo ozemlja, ki jim ne pripadejo, tega nočejo izvršiti. Madžarski politiki so mnenja, da se volitve v onih ozemljih, dokler so zasedena ne smejo vršiti. Prizadeti bodo pri tem najbolj liberalci, kajti prebivalstvo zasedenih ozemelj je po večini reformistično ter liberalno.

Avstrija. Kakor znano se je dr. Renner vrnil iz Pariza precej potolažen; dobil je od antantne gospode polno košaro najlepših obljub. Sedaj pa je Vrhovni zavezniški svet sporočil na Dunaj, da obljub ne more izpolniti. Francija, Anglija in Italija so izjavile, da niso v stanu preskrbeti v Ameriki potrebnih živil za Avstrijo in to radi tega ne, ker jim manjkajo za to potrebni dolarji, Amerika pa za enkrat tudi ne more več dati kredita. S tem se je položaj avstrijske prehrane poslabšal do obupa. S koncem tega meseca poidejo poslednje zaloge živil, ki so še na razpolago — in potem? Avstrijci ugiibljejo in premišlujejo, toda od nikoder ni rešilne misli, ki bi jih navdala z upanjem. Pač! Dr. Renner je prišel na dobro idejo, sklenil je potovati v Prago in Beograd — da se porazgovori radi gospodarskega združenja vseh treh držav. Avstrija sama zase ne more živeti, ker pa umreti tudi noče — naj pomagajo slovanski bratje. Tempora mutantur! Kam smo prišli! Poprej, ko so bili naši vladarji in mi njihovi sužnji nas niso poznali, sedaj pa, ko uvidevajo, da so

konih njihovega gibanja (zvezdoslovje, astronomija), veda, ki opisuje zemljo in vse pojave na njej (zemljepisje, geografija), nauk o zgodovini in sestavi zemlje, o izpremembah zemeljske površine (geologija), veda o vse-miru, o zakonih svetovnega sestava (kozmo-logija).

K praktičnim predavanjem nam ponuja obilo gradiva tehnologija kot nauk o porabljanju znanja in iznajdb na polju prirodnih ved v korist človeštvu (industrija). Taka predavanja je spajati z izleti v industrijska podjetja, kjer sledi predavanju nazorna razlaga.

c) Dušeslovje je temeljna veda o raznih pojavih in lastnostih duše in je velikega pomena v svojih praktičnih strokah, v vzgojeslovju (pedagogiki) in etiki. Etika je veda, ki določuje pravila, po katerih imamo uravnati svoje življenje. Ti stroki se Sokolstva tesno dotikata; zlasti predavanja iz etike štejemo k sokolskim predmetom. Boj proti egoizmu, nepoštenju, krivičnosti, laži, surovosti in nasilju je del sokolske vzgoje. Vz-gajati hočemo narodu značaje, častne in poš-tene ljudi samostojnega trdnega prepričanja. Moralne moči svojega članstva dvigamo s predavanji o temeljih etike, ki učijo, da je treba živeti resnici in pravičnosti. Primeri velikih mož, ki so bili sposobni vsake žrtve za svoje dobro prepričanje in resnico, naj so vzori članstvu. Brezobzirni bodimo proti vsakemu pojavu laži, hinavstva, sebičnosti.

(Dalje sledi).

živeli edinole od naših suženjskih rok, sedaj smo jim postali — bratje enakopravni, strici, tete, botri, kar hočete. Toda to spoznanje je prišlo prepozno, časi za sorodniško zvezo z avstrijskimi Nemci so za vedno prešli. Zamudili so jih sami. Od takega sorodstva ne bi imeli mi nič drugega nego to, da bi morali naše »sorodnike« krmiti. Tega pa mi žal ne moremo.

„Straža“ in resnicoljubje.

(Konec).

5. Gospod svetovalec dr. Leskovar me je hotel tudi z bencinom zažgati in se je zvezal z gospodom Jakobom Vielberthom, kateremu sem moral radi njegovega vzornega knjigovodstva v plinarni odpovedati službo in kateri je, mimogrede omenjeno, pobiral koncem januarja 1919 znane podpise za ameriško komisijo, kar je gospodu dr. Leskovarju dobro znano. Gospod dr. Leskovar me je torej pri seji sosveta dne 29. decembra m. l. tudi interpeliral radi »občinskega« automobila in radi uporabe neke večje množine bencina. Predbacival mi je, da se daje auto gg. Voglarju in prijateljem na uporabo. Ni omenil takrat firme Mohorko, saj ne jaz, ne zapisnikar nisva tega imena slišala. Uverjen sem bil, da ga zanima večja množina bencina, katerega sem koncem novembra dobil po naročilu dež. vlade od firme Šarabon in sem mu tudi po pravici razložil, da sem ta bencin prejel za podkomisijo za valutno reformo v Mariboru. Ako bi mislil, da ga zanima bencin od firme Mohorko, mu sploh na pamet ne bi zamogel dati pojasnila.

Sedaj pa zamorem tudi glede bencina, dobavljenega od tvrdke Mohorko, dati točna pojasnila. Dne 18. avgusta 1919 je plinarna prejela od te firme 1492 kg. bencina. Od te množine se je porabilo: za uradne vožnje 426 kg, za francosko misijo (mj. Durringer) 90 kg, za požarno brambo 250 kg. in gosp. prof. Voglarju se je na njegov račun oddalo 80 kg. Ostanek je bil porabljen pri obratovanju plinarne.

Pripomnim še, da auto ni občinski, temveč vojaški.

6. Na očitke glede proslave praznika osvoboditve sem že takrat odgovoril za občinski blagor tako vnetemu gospodu svetovalcu dr. Leskovarju v seji sosveta in so ta odgovor že po svoje raztolmačile rajne »Male Novice«.

7. Glede zaslužka gospoda Šostariča omenim le, da sem se pri svojih tozadevnih opombah zamogel opirati samo na izjave imenovanega in pa mojih uradnikov in sem prepričan, da bo končna revizija pokazala, da sem bolj resničen kakor oni gospod svetovalec, ki je izračunal, da ima gospod Šostarič že pri moki 400.000 K dobička, kateri račun je sedaj gospod revizor Pušenjak že reducirjal na 200.000 K!

Znano je vsem, da mora gospod Šostarič med drugim vzdrževati na svoj račun dnevno 16 uslužbencev, trpi stroške za lokale, kurjavo, razsvetljavo, oboje in kalo! Nevošnjivcem bi bilo seve najljubše, da bi moral vzorno pridni in solidni slovenski trgovec še doplačevati.

Pa tudi tu se bo pokazalo: parturiant montes, nascitur ridiculus mus!

8. Napovedujete še nadaljne »žebotizme.« Kar tako naprej! Ne bodete me preplašili, da ne bi mirno dovršil svoje naloge in izvedel bližnjih občinskih volitev, za katere tako krasno pripravljate pot.

Z ozirom na gorenja izvajanja pa moram vprašati resnicoljube od SLS: zakaj niste spre-

jeli v Vaš članek tudi blamaže, ki jo je dosegel gospod dr. Leskovar pri prvi svoji interpelaciji v seji sosveta dne 29. decembra m. l., ko je trdil, da ovirajo uradniki obč. gosp. urada revizijo gospodarskega urada na različne načine in ko mu je takoj gospod svetovalec Vincetič, ki je tudi član revizijske komisije odgovoril, da to ni res!

Vsaj toliko poštenja bi se spodobilo, da bi to Vašim somišljenikom povedali. Tako pa je tudi gospod profesor dr. Vrstovšek, ki mu je v zadnjem času občinski blagor tako ginljivo pri srcu, proti mojem prijatelju-somišljeniku šest dni po seji sosveta isto neresnico trdil!

Zakaj ste zamolčali kritiko drugega gospoda svetovalca od SLS, ki se je osmešil s tem, da je rekel, da se mrliči na mestnem pokopališču trumoma po noči izkopavajo in mu je navzoči ravnatelj pogrebnega zavoda ovrgel to abotno trditev s tem, da je pojasnil, da se sploh še ni nikogar ekshumiralo?!

Ker sem mnenja, da svet ni določen za politiziranje oziroma izkoriščanje politike, temveč v pomoč vladi, bom brez zagrožene nadaljne take pomoči gospodov svetovalcev od SLS prav lahko dovršil svoje delo tudi s pomočjo le onih gospodov, katerim gre le za delo v gospodarskem oziru.

Maribor, dne 7. prosinca 1920.

Vladni komisar:

Dr. Pfeifer s. r.

Dnevne vesti.

Nedeljski osebni promet. Obratno ravnateljstvo južne železnice naznanja, da se počenši z 11. t. m. vzpostavi zopet osebni promet na južni železnici ob nedeljah, kakor je ob delavnikih.

Iz pisarne slov. mestnega gledališča. Repertoire tekočega tedna. Jutri v nedeljo: popoldne ob pol 15. »Brat Sokol« in »V Ljubljano jo dajmo« ljudska predstava, zvečer ob 19. uri »Morala gospe Dulske« delavska predstava. — V torek ob 19. uri »Reyček Andrejček« Ab. A-18. — V četrtek ob 19. uri »Nioba« izven abon. — V soboto ob 19. uri »Plesni večer« Ab. A-19. Program izvajata gospodična Alma Jekuska, mlada plesalka iz Zagreba, kjer je žela že mnogo slave in znani učitelj plesa gospod Pečnik. — V nedeljo ob 19. uri »Plesni večer« Ab. B-19. Igralsko osobje gre pa v soboto 17. in nedeljo 18. jan. gostovat v Celje, kjer se bo vprizorilo »Nioba«, »Gospod senator« in »Morala gospe Dulske«. — Cenjenim obiskovalcem naznanjamo, da se za enkrat ne bo tako hitro vprizorilo »Taifun«, ker je gospod ravnatelj H. Nučič odpotoval v Beograd posredovat, da se šim prej podržavi gledališče.

Sinočnji simfonični koncert je sijajno uspel. Götzova dvorana je bila razprodana. Mariborski voj. orkester pod vodstvom F. Herzoga, pomnožen z drugimi godbeniki je krasno izvršil svojo nalogo. Občinstvo obeh narodnosti je navdušeno aplavdiralo. Dirigent F. Herzog in pianist Frisch sta dobila vence. Nas veseli, da je Maribor tudi v tem oziru prvi. Koncert je nudil izreden umetniški užitek. (— Prejemamo in priobčujemo to poročilo, kar pa prihodnjič ne bomo storili, če se nam ne pošljejo vstopnice. Op. ur.)

Akademie mariborskega okraja uljudno vabimo in pozivljamo, da se vsi zanesljivo udeležijo sestanka, ki se bo vršil v nedeljo 11. januarja 1920 ob 3. uri popoldan v restavraciji Narodnega doma. Gre za važne stanovske zadeve!

Zlobni jeziki trosijo po mestu in deželi lažnjive vesti, da se bo moral planinski ples v

Mariboru odpovedati. Iz zanesljivega vira se nam zagotavlja, da se bode planinski ples vršil na vsak način ter da je za to skrbnjeno, da se bodo vsi člani-udeleženci na istem dobro zabavali, tako da jim ostane ta ples v trajnem spominu. Društvu se je celo posrečilo pridobiti si za to prireditve vse prostore nekdanje kazine ter so najodličnejši in najpriznanejši večaki na delu, da bodo res nekaj imenitnega nudili obiskovalcem. Izza kulis se čuje, da se pripravljajo razna presenečenja. Ne dajte se torej pehariti od raznih, ne vemo od katere strani najetih, ljudi ter pripravite svojo člansko izkaznico in pa planinsko ali narodno ali promenadno obleko ter se stavite na razpolago odboru za razna predela in na plesu se zabavajte božanstveno, kakor je to namen te prireditve. Kdor še ni član, hitro na plan!

Prvo predavanje „Mr. žen. društva“ se vrši v ponedeljek ob 8. zvečer v deklški šoli na Kaiserjevi cesti. Predava dr. Lah o »kulturnem delu slov. žene.« Vstop prost. Gostje dobro došli.

Pobrežje pri Mariboru. V nedeljo dne 11. t. m., popoldne točno ob dveh, se vrši glasovanje neposrednih davkoplačevalcev (hišnih in zemljišnih posestnikov) o zvišanju občinskih doklad od 40 na 270% za leto 1920. Glasovanje se vrši v šoli. Dolžnost in pravica vseh upravičencev je, da pridejo in glasujejo za ali proti. Kdor pa ne pride, se ga postavno šteje, da je za ta predlog občinskega sosveta.

Predavanje. Opozarjamo še enkrat na jutranje predavanje v Narodnem domu ob 5. popoldne o trubadurski provensalski poeziji.

Dar dijaški kuhinji. Gospod policijski nadkomisar dr. Franc Senekovič je podaril dijaški kuhinji v Mariboru 500 K pod geslom: »V svesti si vedno izpolnjene narodne dolžnosti«. Prisrčno hvala!

Naši legijonarji v Sibiriji. Tržaški »Edinosti« je poslal stotnik Ples iz Tomska v Sibiriji daljši dopis iz katerega posnemamo sledeče: »Po brestlišovskem miru so se začeli zbirati Jugoslovenci, ki so še bili v Sibiriji oziroma v Rusiji v dva tabora. Prvi je imel svoje središče v CeljabinSKU, kjer so stari borci srbskega korpusa v Odesi ustvarili polk S-bov, Hrvatov in Slovencev pod imenom »Major Blagotić«. Drugi je imel svoje središče v Tomsku, kjer je osnoval polk »Matija Gubec«. O tem drugem poročajo: »Pri vseh oddelkih so zastopani vsi, istotako Srbi kakor Hrvati in Slovence, samo en bataljon sestoji samo iz Slovencev. Diplomatski zastopnik SHS v Tomsu je nekdanji srbski konzul Milan-ković, vrhovni poveljnik vseh čet pa francoski general Jamin. Pomanjkanja ne trpimo, nasprotno imamo vsega dovolj. Uniformo imamo rusko le z razliko, da nosimo šajkače ter slovenske trobojnice. Za razvedrilo skrbe Amerikanci, ki so nam otvorili čitalnico, kjer se lahko čita, pa tudi čaj, kava in pecivo se dobi in to za par kopejk. V nji prirejamo veselice in predavanja, pa tudi telovadimo pridno. V CeljabinSKU izdajamo list »Jugoslovansko Ujedinjenje«, katerega urednik je g. Železnikar. (Bivši urednik »Soče« in »Primorca«). V Tomsu pa »Naš list«, ki bo v kratkem začel izhajati trikrat na teden. Urejuje ga g. dr. Vojeslav Mole. Naša največja in edina želja, je pač želja po domovini. Govori se o tem tudi mnogo, toda upanja ni, da bi se skoro vrnili. Vožnja po morju je skoro izključena, ker ni toliko parobrodov na razpolago, a vožnja preko zapadnih držav je za sedaj, radi političnih razmer popolnoma nemogoča. Edino razvedrilo najdemo še v delu, katerega je dovolj za onega, ki hoče delati. Končno pošilja pozdrave jugoslovanskih sibirskih legijonarjev daljni svobodni domovini. — Gotovo je med njimi mnogo naših mož in fantov, o katerih mislimo tu v domovini, da so že davno mrtvi. Op. ur.

Plesni venček priredi dne 11. t. m. orostovoljno gasilno društvo v Račjem v restavraciji Lasina pri kolodvoru. Vstopnina 5 K za osebo. Svirala bode radvanjska narodna godba. K obilni udeležbi vabi odbor.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska Mariborska tiskarna v Mariboru.

Mala oznanila.

Pouzdanog knjigovodju ili knjigovod-kinju sa prak-som i dobrim svjedočbama traži vlastelinstvo pl. Ku-kuljević u Ivancu kraj Varaždina. Nastup odmah. Po-bliže u upravi ili kod vlastelinstva. 6—3

Izveježbanog vincilira traži vlastelinstvo pl. Kukuljević u Ivancu kraj Varaždina. Nastup prolijetos. Poblži uvjeti u upravi lista. 6—3

Malo posestvo pri Ptuj se želi menjati proti hišici v Mariboru. Po-izve se: Anončni zavod D. Beseljak, Schillerjeva cesta 6.

Vojaška pištola se želi kupiti. Naslov pove uprava »Mar. del.«

Izjavljam,

da z osebo gosp. Franza Schnuderl, Mlinska ulica 24, čeravno tudi istotam stanujem, ni-sem identičen kakor tudi ne v sorodu.

France Šnuderl

podnačelnik »Orla«, blagajnik zveze trgovskih nastavljenecv.

Otvoritev gostilne!

Podpisana uljudno naznanita, da otvo-rita v nedeljo dne 11. t. m. svojo

gostilno v Limbušu.

Za pristnega »Pekrčana«, topla in mrzla jedila je preskrbljeno. 2—1

F. P. Robič.

Razglas.

V smislu § 70 občinskega reda za mesto Maribor se javno naznanja, da so računski sklepi o dohodkih in troških za leto 1918, in sicer mestnega zaklada in tujih, v upravi mestne občine se nahajajočih zakladih se-stavljeni, in da bodo razgrnjeni v mesnem knjigovodstvu štirinajst dni, od 11. do 24. ja-nuarja t. l. javno občanom na vpogled, da vsakdo lahko navede svoje opazke o njih.

Mestni magistrat Maribor, dne 9. januarja 1920

Vladni komisar:
Dr. Pfeifer, s. r.

RESTAVRACIJA „KRIŽEV DVOR“.

V nedeljo 11. januarja
ob 16. (4.) uri:

Velika veselica v čepicah!

Vstopnina K 6.—

Ples v dvorani

se vrši v nedeljo dne 11. januarja 1920 brez pobiranja in brez vstopnine v

restavraciji „Maribor“, Grajski trg 1

Začetek ob 16. (4.) uri. — Priporoča se dobra ku-hinja in pristno vino.

Dvostavno in ameriško KNJIGOVODSTVO

Sestavlil V. Krottmayer, slovensko izdajo priredil profesor M. Doleneo. :: Založnik ZASEBNO UČILIŠČE LEGAT V MARIBORU

Prva moderna slovenska učna knjiga za knjigovodstvo

neizogibno potrebna za trgovske šole in samouk, zelo važna za trgovce, tovarnarje, obrtnike itd. — Cena 8 kron.

RAVNOKAR IZŠLA. Dobiva se v vseh knjigarnah in v ZASEBNEM UČILIŠČU LEGAT V MARIBORU, :: Vetrinjska ulica 17/l. ::

Rezan in okrogel les

tramove — drva — oglje — kupuje vsako množino

„DRAVA“, lesna trgovska in industrijska družba z o. z. MARIBOR.

Preselil se je

zavod za oglas, reklamo in trgov. promet

„UNION“-Propaganda

Gospodsko ul. 44.

Za uvoz in izvoz

prevzamem blago vseh vrst, kakor žito, moko, milo i. t. d. katero imam vedno v zalogi.

Cenj. tovarnam in podjetjem se pri-poročam kot tvrdka z la. referencami.

Import in Eksport

Ferdo Sert, Maribor

Koroška cesta 21.

Restavracija in hotel
pri „Zamorcu“
(hotel „Mohr“), Maribor

Izborna pristna vina. — Lepe tujske sobe.
— Najboljša jedila. — Klubova soba. —
Prostori vrt.

Za obilen obisk se priporočata
Franc in Pavla Jančer.

Raznašalci časopisov

Invalidi, dobe lep zaslužek. Zglase naj se v upravnishvu „Mariborskega delavca“.

Mariborska eskomptna banka

v Mariboru, Tegetthoffova cesta 11

Podružnica: MURSKA SOBOTA

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu-in inozemska mesta.

Daje predujme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najku-lantneje.